

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2024-3-051 (Devralma)
Karar Sayısı : 24-42/994-430
Karar Tarihi : 18.10.2024

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK, Rıdvan
DURAN

B. RAPORTÖRLER : Ömer Mert AKÇİL, Selahattin Burak EKEN, Zeynep ÇUBUK

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : Repsol Industrial Transformation, S.L.U.
Temsilcileri: Av. M. Togan TURAN, Av. Deniz BENLİ,
Av. Sabiha ULUSOY, Av. Sena SASANI
Orjin Maslak, Eski Büyükdere Cad. No:27 K:11 Maslak
34485, İstanbul

- D. DOSYA KONUSU:** Bunge Ibérica, S.A.'nın ortak kontrolünün nihai olarak Repsol, S.A. tarafından kontrol edilen Repsol Industrial Transformation, S.L.U. tarafından, tamamına dolaylı olarak Bunge Global S.A.'nın sahip olduğu ve kontrol ettiği Koninklijke Bunge B.V.'den devralınması işlemi.
- E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 08.08.2024 tarih ve 55014 sayı ile intikal eden, eksiklikleri 24.09.2024 tarih ve 56634 sayı ile 04.10.2024 tarih ve 57088 sayılı yazılar ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 11.10.2024 tarih ve 2024-3-051/Öİ sayılı Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle, dosya konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- Rekabet Kurumu kayıtlarına 08.08.2024 tarih ve 55014 sayı ile intikal eden başvuruda; BISA'nın ortak kontrolünün nihai olarak Repsol S.A. (REPSOL) tarafından kontrol edilen Repsol Industrial Transformation, S.L.U. (REPSOL IT) tarafından, tamamına dolaylı olarak Bunge Global S.A.'nın (BUNGE) sahip olduğu ve kontrol ettiği Koninklijke Bunge B.V.'den (KBBV) devralınması işlemine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) ve 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (2010/4 sayılı Tebliğ) çerçevesinde izin verilmesi talep edilmiştir.
- İşlemin temelini KBBV ve REPSOL IT arasında 26 Mart 2024 tarihinde imzalanan Alım-Satım Sözleşmesi (Sözleşme) oluşturmaktadır. Sözleşme kapsamında BISA'nın %(.....) oranındaki hissesi REPSOL IT tarafından KBBV'den devralınacak olup işlem neticesinde BISA üzerinde KBBV'nin %(.....), BISA'nın %(.....) pay sahipliği bulunacaktır.
- Planlanan işlemin ekonomik gerekçesinin, (.....) olduğu ifade edilmiştir.
- 2010/4 sayılı "Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesinde, "Bu Tebliğ bakımından

kontrol, ayrı ayrı ya da birlikte, fiilen ya da hukuken bir teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulama olanağını sağlayan haklar, sözleşmeler veya başka araçlarla meydana getirilebilir. Bu araçlar özellikle bir teşebbüsün malvarlığının tamamı ya da bir kısmı üzerinde mülkiyet veya işletilmeye müsait bir kullanma hakkı, bir teşebbüsün organlarının oluşumunda ya da kararları üzerinde belirleyici etki sağlayan haklar veya sözleşmelerdir.” hükmü yer almaktadır. Aynı maddenin üçüncü fıkrasına göre, *“Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması, bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemidir. Bu tür işlemlerde, işlem taraflarının her biri devralan olarak kabul edilir.”* Bu çerçevede, 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir ortak girişim işleminin; i) ortak bir kontrolün bulunması, ii) ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık olarak kurulması unsurları açısından değerlendirilmesi gerekmektedir.

- (8) Yukarıda yer verilen hükümler çerçevesinde, işlemin öncelikle ortak kontrol altında bulunan bir teşebbüsün varlığı bakımından değerlendirilmesi gerekmektedir. İki ya da daha fazla teşebbüs ya da kişinin başka bir teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulama imkânına sahip olması durumunda ortak kontrolden söz edilmektedir. Belirleyici etki, bir teşebbüsün stratejik karar ve eylemlerini yönlendirmeye dönük yetkiler anlamına gelmektedir. Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz'da ortak kontrolün ortaya çıktığı başlıca durumlar; tarafların eşit oy hakkına sahip olması, stratejik kararların alınmasında veto haklarının bulunması ya da oy haklarının ortaklaşa kullanılması olarak düzenlenmektedir. Bu anlamda, ana şirketlerin, kontrol edilen teşebbüsle ilgili önemli kararlarda (üst yönetimin atanması, bütçe, işletme planı, önemli yatırımlar gibi) mutabakata varmak zorunda olduğu hallerde ortak kontrol söz konusudur.
- (9) Taraflar arasında imzalanan Hissedarlar Sözleşmesi uyarınca BISA'nın Yönetim Kurulu, şirketin yönetiminden ve şirketin stratejik yönünü belirleme ve politika oluşturma sorumluluklarını üstlenen yönetim ekibinin atanmasından ve denetiminden sorumlu olacaktır. Yönetim Kurulu (.....) üyeden oluşacak olup BUNGE (.....), REPSOL ise (.....) üye atama hakkına sahip olacaktır. Yönetim Kurulu'ndaki kararlar, üyelerin çoğunluğunun oylamada mevcut olması şartıyla, basit çoğunlukla alınacaktır. Bununla birlikte, BISA'nın stratejik planındaki değişiklikler ve/veya yıllık güncellemeler ile BISA'nın stratejik planının onaylanmasına ilişkin kararlar bakımından REPSOL'un atadığı en az (.....) üyenin olumlu oyu gerekecektir. Öte yandan BUNGE, (.....), REPSOL ise (.....). Ancak söz konusu (.....). Bu bilgiler ışığında, REPSOL IT ve KBBV'nin BISA'nın stratejik ticari davranışını belirleyen eylemleri üzerinde belirleyici yetkiye sahip olacağı düşünülmektedir. Bu itibarla, bildirim konusu işlem neticesinde BISA'nın BUNGE (KBBV aracılığıyla) ve REPSOL (REPSOL IT aracılığıyla) tarafından ortak kontrol edileceği, bu çerçevede planlanan işlem öncesinde KBBV aracılığıyla BUNGE tarafından kontrol edilen BISA üzerinde kalıcı bir kontrol değişikliği meydana geleceği sonucuna ulaşılmıştır.
- (10) Bir ortak girişim işleminin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma olarak değerlendirilmesi için aranan ikinci kriter ise üzerinde ortak kontrol tesis edilen işletmenin bağımsız bir iktisadi varlık niteliğini taşıması, diğer bir deyişle tam işlevsel olmasıdır. Teşebbüs tarafından, BISA'nın hâlihazırda piyasada faaliyet gösterdiği, işlem sonrasında da buna devam edeceği, BISA'nın kendi personeline sahip olacağı ve bu personellerin yalnızca BISA için çalışacakları, çalışanlara yönelik ücretlendirme ve istihdam politikalarının BISA tarafından belirleneceği, BISA'nın günlük operasyonları, atamaları, fonksiyonları ve sorumlulukları Hissedarlar Sözleşmesi'nde kararlaştırılan BISA yönetim ekibi tarafından yönetileceği ve BISA'nın kendi finansal kaynaklarına sahip olacağı hususları ifade edilmiştir. Belirtilen hususlar çerçevesinde

BISA'nın tam işlevsellik şartını sağladığı düşünülmektedir. Tüm bu değerlendirmeler ışığında, bildirim konu işlem, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesindeki esaslar çerçevesinde devralma olarak değerlendirilmektedir.

- (11) 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasında hangi tür birleşme ya da devralma işlemlerinin Kurul iznine tabi olduğunu belirlemektedir. Teşebbüslerin ciro bilgileri dikkate alındığında 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinde belirtilen ciro eşiklerinin aşılmış olduğu ve bu sebeple bildirim konusu işlemin Kurulun iznine tabi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- (12) 2010/4 sayılı Tebliğ'in 13. maddesinin 1. fıkrasında, "*Birleşme ve devralmalar değerlendirilirken özellikle; ilgili pazarın yapısı, ülke içinde veya dışında yerleşmiş olan teşebbüslerin fiili ve potansiyel rekabeti, teşebbüslerin pazardaki durumu, ekonomik ve mali güçleri, sağlayıcı ve müşteri bulabilme alternatifleri, arz kaynaklarına ulaşabilme imkânı, pazarlara giriş engelleri, arz ve talep eğilimleri, tüketicilerin menfaatleri, tüketici yararına olan etkinlikler ve diğer hususlar göz önünde tutulur.*" hükmü yer almaktadır. Aynı Tebliğ uyarınca, Türkiye'de, a) taraflardan ikisinin veya daha fazlasının aynı ürün pazarında ticari faaliyette bulunduğu (yatay ilişki), b) taraflardan en az bir tanesinin bir diğerinin faaliyet gösterdiği herhangi bir ilgili pazarın alt veya üst pazarında ticari faaliyette bulunduğu (dikey ilişki), tüm ilgili ürün pazarları ve ilgili coğrafi pazarlar etkilenen pazarları oluşturmaktadır. Bu bağlamda bildirilen devralma işleminin ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurup doğurmayacağına etkilenen pazarlar bakımından değerlendirilmesi gerekmektedir.
- (13) Ortak girişim taraflarından REPSOL'un temel faaliyetleri; akaryakıtlar, petrol yağları, petrol koku, sülfür, mumlar, parafinler, emülsiyonlar, sıvılaştırılmış gazlar, yağlayıcılar ve kimyasallar (benzen, bütadien, stiren, etilen vb.), servis istasyonlarının geliştirilmesi ve inşası, elektrik/gaz üretimi ve ticareti alanlarına ilişkindir. REPSOL Türkiye'de petrol ve gaz ticareti ve taşınması, yağlayıcıların ticareti, Redex, Rulawax ve Redezon gibi özellikli ürünlerin ticareti, petrokimyasallar da dâhil olmak üzere çeşitli kimyasal ürünlerin satışı, ham petrol ve rafinaj sistemleri için muhtelif ürünlerin tedariki, ham petrol ve REPSOL'un ürünlerinin pazarlanması, bunların deniz yoluyla taşınması ve finansal türev piyasalarında ürün kapsamının yönetimi alanlarında faaliyet göstermektedir.
- (14) Diğer ortak girişim tarafı olan BUNGE ise Hollanda menşeli bir tarımsal ticaret şirketi olup faaliyetlerini (i) tarımsal işletmecilik, (ii) rafine ve özel yağ ürünleri ve (iii) öğütme ürünleri ana segmentlerinde yürütmektedir. BUNGE'nin Türkiye'deki iştiraki olan BUNGE GIDA, Balıkesir ilinde bir şişeleme ve paketlenme tesisi, İzmir ilinde bir yağlı tohum işleme tesisi ve Trakya bölgesinde entegre bir yağlı tohum işleme, rafine etme ve şişeleme tesisi olmak üzere üç tesis işletmektedir. BUNGE Türkiye'deki gelirlerinin %(...)'sini BUNGE GIDA'nın faaliyetlerinden elde etmektedir. Buna ek olarak BUNGE, yurt dışındaki iştirakleri aracılığıyla Türkiye'de ağırlıklı olarak tarımsal emtia tedariki ve pazarlaması alanlarında da faaliyet göstermektedir. BUNGE'nin söz konusu faaliyetleri bitkisel yağ (özellikle ayçiçek yağı, kolza yağı, soya yağı, palm yağı, zeytinyağı), tahıllar (özellikle mısır ve buğday), yağlı tohumlar (özellikle soya fasulyesi ve ayçiçeği tohumu), gliserin, tahıl harici yem maddeleri (özellikle soya fasulyesi küspesi, ayçiçeği küspesi, kolza tohumu küspesi, soya fasulyesi kabuğu, ayçiçeği kabuğu, ayçiçeği tohumu elemesi), sabun hammaddesi vb. ürünlerin satışını kapsamaktadır. Öte yandan Kurulun 18.01.2024 tarih ve 24-05/58-18 sayılı kararı ile Viterra Limited'in (VITERRA) tek kontrolünün BUNGE tarafından devralınması işlemine izin verilmiş olup taraflar BUNGE'nin hâlihazırda VITERRA'yı devralma

sürecinde olduğunu ve işlemin kapanmadığını ifade etmiştir. VITERRA'nın Türkiye'deki faaliyetleri ise tahıllar (mısır, buğday, arpa, kanarya tohumu vb.), yağlı tohumlar (soya fasulyesi, ayçiçeği tohumu vb.), tahıl harici yem bileşenleri (soya küspesi, kurutulmuş damıtık taneleri vb.), bitkisel yağ (ayçiçek yağı, palm yağı vb.), gliserin, bakliyat (mercimek, bezelye, fasulye vb.) ve pamuk ve şeker gibi ürünlerin satışından oluşmaktadır.

- (15) BISA ise ağırlıklı olarak yağlı tohum işleme ve bitkisel bazlı yağların, katı yağların ve proteinlerin üretimi, dağıtımı ve tedariki ile biyodizel ve ilgili yan ürünlerin üretimi alanlarında faaliyet göstermekte olup BISA'nın Türkiye'de herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır.
- (16) BISA'nın Türkiye'de herhangi bir faaliyetinin bulunmaması nedeniyle BUNGE ve REPSOL'un Türkiye'deki faaliyetleri ile BISA'nın faaliyetleri arasında Türkiye'de herhangi bir yatay veya dikey örtüşme bulunmamaktadır. Buna ilave olarak, VITERRA'nın faaliyetleri de BUNGE'ye dâhil edildiğinde BUNGE ve REPSOL'un Türkiye'deki faaliyetleri arasında da herhangi bir yatay ve/veya dikey ilişki bulunmadığı taraflarca ifade edilmiştir.
- (17) Yukarıdaki bilgiler ışığında, BISA'nın Türkiye'de herhangi bir faaliyetinin olmaması ve işlem taraflarının faaliyetleri arasında Türkiye'de yatay ve/veya dikey herhangi bir örtüşmenin bulunmaması sebebiyle dosya konusu işlemin Türkiye'de herhangi bir etkilenen pazar oluşturmayacağı anlaşılmaktadır.
- (18) Yukarıda yer verilen inceleme ve değerlendirmeler sonucunda söz konusu işlem sonucunda 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında başta hâkim durum yaratılması veya mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi olmak üzere, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir pazarda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı değerlendirilmektedir.

H. SONUÇ

- (19) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.